

13.8.2018

Opetus- ja kulttuuriministeriö
lausuntopalvelu.fi

OKM/41/010/2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lukiokoulutuksen järjestäjiltä lausuntoa eräiden lukiokoulutusta koskevien asetusten muuttamisesta. Lausunto pyydetään toimittamaan ministeriöön viimeistään 3.9.2018 mennessä.

Vantaan kaupungin lausunto lukiouudistukseen liittyvistä asetuksista

Lausunnossa keskitytään pääasiassa valtioneuvoston asetukseen lukiokoulutuksesta, koska kyseinen asetukset sisältää lukiokoulutuksen järjestämisen ja opetuksen toteuttamisen kannalta keskeisiä asioita.

Lukiokoulutuksessa kehittyvät tiedot ja taidot

Kansainvälisyysvalmiuksien lisääminen osaksi lukiokoulutuksessa kehitettäviä tietoja ja taitoja on kannatettavaa. Tähän liittyen opetussuunnitelmien laatimisessa tulee ottaa huomioon, että kaikilla lukiolaisilla ei ole mahdollisuuksia osallistua lukio-opintojen aikana kansainvälisille vierailuille tai kansainvälisiin projekteihin, vaan kansainvälisyysvalmiuksien kehittämisen tulee sisältyä osaksi eri oppiaineiden opintopaketteja.

Myös työelämätaitoja ja työelämäyhteistyötä olisi hyvä sisällyttää lukio-opintoihin entistä selkeämmin. Osana työelämäyhteistyötä opintoihin voisi sisältyä TET-jakson tapainen työelämäjakso, jonka aikana opiskelijat käyvät tutustumassa korkeakoulutusta vaativiin työtehtäviin käytännössä. Tämän myötä lukio-opiskelijoiden olisi mahdollista muodostaa käsitys siitä, millaisiin työtehtäviin lukiokoulutuksessa saatuja tietoja ja taitoja voi hyödyntää työelämässä.

Opintojen mitoitus

Ehdotuksen mukaan opintojen mitoitus säilyy käytännössä vastaavana, koska yksi nykyinen kurssi vastaa jatkossa kahta opintopistettä. Esitämme, että 2 op ei olisi kuitenkaan opintokokonaisuuden minimikoko, vaan opiskelijalla olisi mahdollisuus suorittaa myös 1 op laajuisia kursseja. Tämä helpottaisi erilaisten lukiokohtaisten syventävien opintojen järjestämistä, kun opiskelija voisi saada kurssin esimerkiksi opintoja tukevista kokonaisuuksista, joista ei sellaisenaan rakennu täyttä 2 op opintopakettia.

Lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvät opinnot

Vantaan kaupungin mielestä tuntijakoasetusta olisi ollut tässä yhteydessä hyvä tarkastella myös opintoihin sisältyvien pakollisten kurssien ja syventävien kurssien määrien osalta. Tuntijakoa olisi voinut uudistaa esimerkiksi siten, että oppiaineista olisi muodostettu koreja, joissa osa pakollisista kursseista on muutettu syventäviksi kursseiksi ja opiskelijan tulee valita tietty määrä kursseja korin sisällä. Näin opintojen painopistettä olisi saatu yksittäisten oppiaineiden sijaan isompien aihekokonaisuuksien sekä taitojen kehittämisen suuntaan.

13.8.2018

Ehdotuksen mukaisten laajempien opintojaksojen järjestäminen ja oppiainerajat ylittävän yhteistyön lisääminen ovat erittäin hyviä teemoja lukiokoulutuksen kehittämisessä. Laajempien opintojaksojen kautta voidaan vähentää lukio-opintojen pirstalemaista luonnetta ja edistää myös oppiaineiden keskeisistä sisällöistä riippumattoman laaja-alaisen osaamisen kehittymistä lukio-opintojen aikana. Näiden tavoitteiden toteuttaminen käytännössä riippuu hyvin paljon siitä, miten uusi opetussuunnitelma laaditaan ja miten asiat konkretisoidaan eri oppiaineiden opetuksen tavoitteissa. Vantaan kaupunki toivoo, että opetussuunnitelman valmistelussa otetaan erityisesti huomioon, miten oppiainerajat ylittäviä opintoja on mahdollista toteuttaa käytännössä. Esimerkiksi oppiaineiden syventävistä kursseista tulisi muodostaa yhtä kurssia laajempia, oppiainerajoja rikkovia, aidosti syventäviä ja toiminnallisia kokonaisuuksia. Esimerkiksi kemian ja fysiikan tai historian ja yhteiskuntaopin kursseista voisi muodostaa yhtenäisiä kokonaisuuksia.

Muuta

Muilta osin muutokset ovat pääosin teknisiä ja niihin ei ole huomautettavaa.

Lausunnon keskeinen sisältö

- Kansainvälisyysvalmiuksien kehittämisen tulee sisältyä osaksi eri oppiaineiden opintojaksoja.
- Opintoihin olisi hyvä sisältyä TET-jakson tapainen työelämäjakso
- Opintokokonaisuuden minimikoko ei saisi olla 2 op, vaan opiskelijalla tulisi olla mahdollisuus suorittaa myös 1 op laajuisia kursseja
- Tuntijakoon olisi toivottu laajempaa uudistusta esimerkiksi siten, että oppiaineista olisi muodostettu koreja, joissa osa pakollisista kursseista on muutettu syventäviksi kursseiksi ja opiskelijan tulee valita tietty määrä kursseja korin sisällä.
- Uudistukset tavoitteet konkretisoituvat vasta opetussuunnitelmien kautta. Opetussuunnitelmien sisällöt vaikuttavat siihen, miten laaja-alaisia opintokokonaisuuksia ja oppiainerajat ylittävää yhteistyötä on mahdollista toteuttaa käytännössä. Vantaan kaupunki toivoo, että opetussuunnitelma mahdollistaa ja ohjaa oppiainerajoja rikkovien laajempien opintokokonaisuuksien toteuttamiseen.